

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobkyně: **T. D. N.**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 19. 5. 2020 č. j. OAM-198/ZA-ZA11-HA13-2020,
o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje

1. Rozhodnutím ze dne 19. 5. 2020 č. j. OAM-198/ZA-ZA11-HA13-2020 žalované Ministerstvo vnitra České republiky rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu řízení vzal žalovaný za objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jejího pobytu na území České republiky, neboť zde pozbyla pobytové povolení a v České republice hodlá zůstat se svou dcerou. V České republice chce také pracovat, aby uhradila svůj dluh, který má ve Vietnamu. Tyto důvody dle názoru žalovaného správního orgánu nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobkyni podle ust. § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobkyni neuděluje.
2. Proti uvedenému rozhodnutí podala žalobkyně včasnou žalobu, ve které uvedla, že je pravdou, že přijela z Vietnamu do České republiky a že žije u své dcery T. L., která má povolený trvalý pobyt v České republice. Je také pravdou, že důvodem jejího vycestování z Vietnamu bylo vydělat si peníze a zaplatit dluhy, které ve Vietnamu má. Hlavním důvodem vycestování však byla obava žalobkyně o její zdraví a život. Věřitelé, kterým dluží ve Vietnamu peníze, jsou nebezpeční a pokud nedostanou své peníze zpět, mohou pro vymození svých pohledávek použít násilí. Žalobkyně se tedy obává o svůj život a zdraví v případě, že by ve Vietnamu zůstala, neboť dle jejího názoru Vietnamská socialistická republika není schopna zabránit různým vymahačům v nezákonném postupu při vymáhání pohledávek, třeba i s použitím násilí.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
4. Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 5. 2020 č. j. OAM-198/ZA-ZA11-HA13-2020 a připojeným správním spisem žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobkyně vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 28. 2. 2020. Při poskytnutí údajů k této žádosti dne 4. 3. 2020 uvedla, že do České republiky přicestovala letecky dne 26. 3. 2018, kdy měla pozvání od dcery a od té doby zde pobývá nepřetržitě. Jako důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedla to, že se v České republice zůstane s dcerou a že jiné důvody nemá. Dne 4. 3. 2020 byl zároveň s žalobkyní proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil, že žalobkyně po celou dobu svého pobytu v České republice pobývala u své dcery T. L. T. ve Frýdku – Místku, kde občas vypomáhá s dítětem anebo v domácnosti. Po svém příjezdu do České republiky se měsíc neúspěšně pokoušela o legalizaci svého pobytu v Polské republice. V České republice

pobývala na základě víza za účelem pozvání své dcery s dobou platnosti 3 měsíce do konce června 2018 a po uplynutí této doby zde pobývala nelegálně. Jako hlavní důvod odchodu z Vietnamu uvedla návštěvu dcery v České republice a to, že chce splatit své dluhy, které ve Vietnamu má. Soukromým osobám dluží asi 3 roky v přepočtu zhruba 400 000 Kč, peníze by v České republice chtěla vydělat na uhrazení tohoto dluhu. S věřiteli se dohodla, že jí nebudou přičítat úroky a že bude splácet základní částku, s čímž oni souhlasili. V souvislosti s tímto dluhem neměla žádné potíže. Uvedla, že hlavním důvodem její žádosti o mezinárodní ochranu je legalizace pobytu v České republice. K dotazu dále uvedla, že ve Vietnamu neměla žádné potíže se státními orgány nebo bezpečnostními složkami. Součástí správního spisu jsou informace o zemi původu žalobkyně, a to zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) 2019 – údaje o zemi Vietnam a Informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky ze dne 31. 5. 2019 o bezpečnostní a politické situaci ve Vietnamu.

6. Podle ust. 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
7. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, nebo jednání, která ve svém souhrnu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Podle odst. 5 téhož ustanovení ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmou se rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo vážnou újmu za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není pouze přechodná a cizinec k ní má přístup. Podle odst. 6 citovaného ustanovení původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním příslušníkem, nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, nejsou schopni nebo ochotni odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou.
8. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se udělí doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého

posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochranu státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

9. Podle odst. 2 téhož ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
- uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
10. Krajský soud považuje za vhodné připomenout, že přezkoumal zákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného toliko v rámci uplatněných žalobních bodů v souladu s dispoziční zásadou vyplývající z ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Krajský soud přitom neshledal v napadeném rozhodnutí takové vady, k nimž by byl povinen přihlídnout i bez návrhu nebo které by způsobovaly jeho nicotnost (ust. § 76 odst. 2 s. ř. s.). Zásadním žalobním bodem žalobkyní uplatněným v její žalobě byla její obava o zdraví a život, neboť věřitelé, kterým ve Vietnamu dluží peníze, jsou nebezpeční a pokud nedostanou své peníze zpět, mohou pro vymožení svých pohledávek použít násilí. K tomu žalobkyně dodala, že země původu Vietnamská socialistická republika nedokáže takovému chování věřitelů a jejich vymahačů účinně bránit, což byl důvod, proč utekla za svou dcerou do České republiky, přestože musela ve Vietnamu zanechat své potomky. Z obsahu správního spisu ovšem vyplynulo, že při poskytnutí údajů v podané žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně uvedla, že důvodem této žádosti je potřeba zůstat s dcerou a že žádné jiné důvody nemá. Při poskytnutí těchto údajů ani při následně provedeném pohovoru neuvedla žádné obavy ze strany věřitelů, kterým dluží peníze; naopak uvedla, že je s věřitelem domluvena na způsobu splácení tohoto dluhu. Při jednání krajského soudu pak žalobkyně uvedla, že před odjezdem do České republiky jí zatím nikdo z věřitelů doma nevyhrožoval. Z uvedeného tedy rozhodně nelze dovodit, že by žalobkyni v případě nuceného návratu hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu shora citovaného ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud k tomu poznamenává, že pokud by vůbec žalobkyni v zemi původu hrozilo pronásledování ze strany věřitelů jakožto soukromých osob, pak jí nic nebránilo v tom, aby tuto skutečnost uvedla v průběhu správního řízení o její žádosti o mezinárodní ochranu, což bylo její povinností jakožto žadatelky o mezinárodní ochranu. Za této situace nebylo povinností žalovaného, aby se zabýval možností hrozby pronásledování či vážné újmy z důvodu vyhrožování ze strany věřitelů, k čemuž krajský soud dodává, že cílem přezkoumání zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí podle ust. § 65 a násl. s. ř. s. není nahrazovat řízení před správním orgánem, neboť soudní přezkum správních rozhodnutí není možno pojímat jako odvolací řízení v plné apelaci. Znamená to, že účastník správního řízení včetně řízení o žádosti o mezinárodní ochranu nemůže neuvedení důvodu této žádosti zhojit až v řízení soudním. V opačném případě by totiž byla popřena koncepce správního soudnictví, která je založena na následném přezkumu zákonnosti pravomocných správních rozhodnutí (srovnej např. rozsudek NSS č. j. 2 As 215/2014-43 a jiné).

11. Jelikož žalobkyně v průběhu správního řízení žádné jiné relevantní důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany neuvedla, žalovaný nepochybil, když napadeným rozhodnutím žalobkyni žádnou z forem mezinárodní ochrany neudělil. Pokud žalobkyně svou žádostí o udělení mezinárodní ochrany sledovala potřebu legalizace pobytu na území České republiky, pak tuto problematiku řeší zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, jehož institutů mohla žalobkyně využít a které nelze nahrazovat udělením azylu či doplňkové ochrany podle zákona o azylu.
12. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl.
13. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť v řízení úspěšný žalovaný se tohoto práva výslovně vzdal (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).
14. České republice nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť tyto náklady vznikly na tlumočném, které ze zákona hradí stát (ust. § 36 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 24. září 2020

JUDr. Petr Indráček
samosoudce